

Vyjádření prezidenta republiky na tiskové konferenci po setkání s místopředsedou vlády Marianem Jurečkou

22.4.2024 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Dobrý den, dámy a pánové,

téma důchodové reformy považuji za natolik zásadní, že jsem se rozhodl ujmout se role moderátora v diskuzi mezi vládou a opozicí, kterou především svým zájmem zatím reprezentovalo hnutí ANO. To první jednání bylo svoláno právě v důsledku toho, že jak ze strany vlády, tak ze strany hnutí ANO zaznívaly argumenty o nedostatku komunikace, nedostatku vstřícnosti, neschopnosti naslouchat argumentům druhé strany. To jednání mělo za cíl právě otevřeným přístupem, soustředěním se na argumenty, na fakta dosáhnout alespoň nějaké základní elementární shody. My jsme se na tom jednání sešli v počtu přibližně patnácti lidí a domluvili jsme se na několika základních principech. Já bych je tady s dovolením odcitoval. Byly to, dobrá víra, tedy, že do té debaty jdeme všichni s tím, že máme skutečný zájem na řešení problému, tedy na stabilizaci důchodového systému. Zadruhé argumentace na základě dat a analýz, tedy, že budeme opravdu vycházet z prognóz, z kalkulací a ne z emocí. Zatřetí, budeme se soustředit na budoucnost a nebudeme ztrácet čas tím, že bychom poukazovali na to, kdo kdy co udělal, případně neudělal. A začtvrté budeme společně komunikovat výstupy z tohoto jednání. Na těchto principech jsme se všichni shodli a s tím jsme do toho jednání šli.

Já musím říct, že jsem z toho prvního jednání měl opravdu dobrý pocit, tak, jak jsem tady řekl při tiskové konferenci, protože to jednání probíhalo věcně a musím říct, že i účastníci jednání, včetně zástupců hnutí ANO, se shodli na stejném pocitu z toho jednání. Kdybych měl říct to, na čem jsme se domluvili, tak opět zdůrazním hlavní body. Zaprvé jsme se domluvili na tom, že nekonat nic není variantou, že tedy musíme učinit změny, protože necháme-li stávající důchodový systém bez jakékoliv úpravy, tak se brzy stane neudržitelným, protože bude neustále prohlubovat deficit na úkor ostatních součástí veřejných financí, především investic do oblastí, které potřebujeme rozvíjet. Dále jsme se shodli na tom, že v rámci parametrů, které jsou k dispozici, tedy bavíme se tady o prvním pilíři, tak ten, který budeme muset řešit, je prodloužení odchodu věku do důchodu, ne mechanismus. Domluvili jsme se, že o tom mechanismu se budeme bavit dále, ne počet nebo periodicita, případně automaticita toho výpočtu, ale shodli jsme se na tom, že tento parametr bude nutné měnit. Stejně tak, jako bude nutné měnit výši důchodů, protože ten zbývající třetí parametr vzhledem k výši odvodů už v dnešní době je neprůchozí. Na těchto bodech došlo ke shodě. Dále jsme se shodli také na tom, že důchodový účet v rámci veřejných financí nikdy nebude ziskový, ale že přijatelná míra deficitu je okolo jednoho procenta. I tady byla shoda. Shodli jsme se na tom, že si navzájem předložíme materiály, které obě strany požadovaly k upřesnění toho, co zaznělo na jednání. Byly to konkrétně materiály, které se týkají zprávy o stavu důchodového systému ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí. To požadovalo hnutí ANO. Bylo to upřesnění ve vztahu ke kategorizaci profesí náročných, ze kterých by lidé mohli odcházet do důchodu dříve, a to obousměrně, upřesnění ze strany ANO, ale i ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí. Byl to materiál ze strany hnutí ANO, které předložilo návrh na rozšíření debaty o změně důchodového systému a rozšířit ji o druhý pilíř, ale protože to zaznělo ve velice obecné rovině, tak jsme se dohodli na tom, že hnutí ANO předloží upřesněnou představu, jak by ten důchodový pilíř měl vypadat. A v poslední řadě to byl materiál, který se týkal harmonogramu, podle kterého Ministerstvo práce a sociálních věcí hodlá postupovat s tímto návrhem, tedy vláda, Parlament a až ke konečnému schválení. Domluvili jsme se

na tom, že všechny tyto dokumenty budou předloženy do 7. 4. tak, aby byl dostatečný prostor před dalším jednáním, na kterém jsme se dohodli k dnešnímu datu.

Musím říct, že s výjimkou materiálu, které mělo předložit hnutí ANO, tedy upřesnění k těm náročným profesím a představu druhého pilíře, všechny materiály byly předloženy. Tyto dva ne. Týden po tom, co uplynula tato lhůta, jsem dostal od hnutí ANO dopis, že se tohoto jednání už nezúčastní, protože ho považují za bezpředmětné. Já musím říct, že jsem cítil zklamání, protože zaprvé, jak jsem řekl, měl jsem z toho prvního jednání pozitivní pocit, stejně jako jeho účastníci a měl jsem i zpětnou vazbu, dokonce i od členů hnutí ANO, že cítili jistý pozitivní nádech z tohoto jednání, který naznačoval konstruktivní postup v takto důležité věci. Jak jsem zdůraznil, na té tiskovce před třemi týdny, tak v případě důchodové reformy jde o tak zásadní věc, že nemá smysl se tady bavit o tom, jestli se svým návrhem uspěje, tedy zvítězí nějaká konkrétní politická strana, vláda, opozice nebo konkrétní politik, protože v tomto případě budou vítězem nebo poraženým všichni občané této země bez ohledu na to, jestli chodí k volbám, anebo kterou stranu ve volbách volí. Právě proto si myslím, že je důležité, aby v této debatě zaznívaly racionální argumenty v zájmu všech občanů této země, aby nezaznívaly argumenty, jako že nebude opozice předávat své know-how vládě, protože pokud by ho někomu měla předávat, tak jsou to občané této země. Jim by měla předložit případný alternativní návrh a přesvědčit je o tom, že jejich návrh je životaschopnější než ten vládní a potom na základě toho protlačit svoji vizi do legislativního procesu. K tomu bohužel nedošlo.

Já tu snahu o dosažení kompromisu nevzdávám, protože kompromis považuji za základ politiky. Pokud máme brát svoji práci odpovědně, tak musíme naslouchat opačným názorům a snažit se dosáhnout řešení, které bude přijatelné pro obě strany, a neschovávat si ho až na příští volby, případně až jako nevyslovený příslib, že po příštích volbách, pokud dopadnou v můj prospěch, tak teprve řeknu, co vlastně jsem měl na mysli a čím jsem chtěl do té diskuze přispět. Já se budu snažit i nadále zprostředkovat jednání, ať už to bude za účasti hnutí ANO, případně dalších aktérů. Hovořili jsme o možnosti svolat i kulatý stůl za účasti nejenom zástupců tripartity, ale také odborníků, kteří nejsou ani na straně vlády, ani na straně opozice, ale problematice se věnují dost dlouho na to, aby byli schopni racionálně argumentovat, které návrhy jsou životaschopné a které méně a budou mít snahu, aby celá ta diskuze opravdu probíhala věcně a ne na základě emocí. Dnes jsme se vlastně v omezeném počtu se zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí bavili o upřesněných prognózách a číslech, která se nakonec objeví ve zprávě o stavu důchodového systému. Bavili jsme se o tom, jaká je představa pana ministra z hlediska toho dalšího harmonogramu, do kdy předloží materiál vládě, kdy předpokládá první, druhé a další čtení a co všechno do té doby bychom ještě mohli udělat pro to, aby se připomínky a návrhy, které skutečně směřují k stabilizaci důchodového systému, staly součástí věcné diskuze a případně byly zařazeny do vládního návrhu. Tolik k dnešnímu jednání a k celé problematice.

Děkuji.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/vyjadreni-prezidenta-republiky-na-tiskove-konferenci-po-setkani-s-mistopredsedom-vlady-marianem-jureckou-17814>